

A középosztály meghatározása

A kormányzati felfogás középpontjában széles, alulról nyitott, a fölzárkózás lehetőségét megteremteni képes középosztály definíciója áll. A nemzeti középosztály szociológiai értelemben tehát nem egy zárt társadalmi képződményt jelent, hanem nyitott és befogadó jelleggel bíró fogalom: ide sorolandó Magyarországon a hagyományos értelemben vett munkásoktól a vállalkozókon keresztül az értelmiségig mindenki, aki tud és akar dolgozni.

A kormány álláspontja szerint, mivel ezek a társadalmi makrocsoportok viselik a legnagyobb terhet - dolgoznak, vállalkoznak, adót fizetnek, családot tartanak el, gyermeket nevelnek - őket kell a különböző kormányzati szakpolitikai döntéseken keresztül megerősíteni.

A kormány álláspontja szerint azért is törvényszerű az önálló középosztályi élet kiemelt támogatása, hogy biztonságba kerüljenek mindazok a polgárok, vállalkozók és családok, akik már most is a középosztály tagjaiként határozzák meg önmagukat, ám az előző kormányok felelőtlen gazdaság- és társadalompolitikája következtében igen komoly egzisztenciális veszteségeket kellett elkönyvelniük az elmúlt években, egyúttal komoly lehetőség adódjon a társadalmi felemelkedésre a leszakadó rétegek előtt is.

A középosztály megerősítése alapvető létkérdés minden ország jövője szempontjából, ezért a kormány célja, hogy a nemzeti középosztályt Magyarország vezető társadalmi erejévé tegye.

A legfontosabb kormányzati döntések a középosztály megerősítése érdekében

- ***Arányos, egykulcsos adórendszer a középosztály erősítése érdekében***

Jelen világgazdasági helyzetben nem az elvonás és újraelosztás, hanem a jövedelemnek a megtermelőinél hagyása lehet csak a követendő elv. Ehhez az eddigieknél lényegesen több legális munkahely mellett érezhetően alacsonyabb családbarát adókra van szükség. Az egyszerűbb és alacsonyabb adóterhelést kiegészítve vállalkozásélénkítő programokkal kívánja a Kormány helyzetbe hozni a munkahelyteremtés elsődleges alanyait, a kis- és középvállalkozókat. Az arányos, egykulcsos adórendszer minden adófizető számára tehát megteremti a közteherviselésben való arányos részvétel lehetőségét.

Az eddigi tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy az adócsökkentés pozitívan hatott a fogyasztásra és növelte a megtakarításokat is. Az előbbi hatás inkább rövidtávon, míg az utóbbi hosszabb távon segíti a növekedést. Míg a felső adókulcs eltörlésének kedvezményezettjei a jövedelmük magas hányadát takaríthatták meg, a családi adókedvezmény magas fogyasztási hajlandóságú csoportokat juttatott jelentős többletjövedelemhez. Az szja- és TB - bevételek a várakozásokhoz képest lényegesen kedvezőbben alakultak, a tervekhez képest 60 milliárd forinttal túlteljesültek. A bérek az előzetes várakozásokat meghaladó mértékben nőttek (a reálkeresetek 5-6 százalékkal nőttek 2011-ben), és az alacsony GDP-növekedés ellenére a versenyszektorban foglalkoztatottak száma is jelentős mértékben nőtt (kb. 40 ezer fővel). Az egykulcsos adóval együtt bevezetett családi adókedvezmény ösztönzi a családokat a gyermekvállalásra. 2011-ben mintegy 155 Mrd forinttal több jövedelem maradt azoknál, akik gyermeket nevelnek.

- ***Oktatáspolitikai lépések a középosztály megerősítése érdekében***

A köznevelésre a magyar társadalom hosszú távú fennmaradásának szolgálatában álló közszolgálatként tekint a kormány. A közoktatás átalakításával az állam minden egyes magyar gyermek számára megadja a valódi lehetőséget az igényes oktatáshoz. Kiemelt cél a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeinek megteremtése. Az új köznevelési törvény révén a felnövekvő generációk a munka világa, a munkaerőpiac igényeihez könnyebben tudnak alkalmazkodni.

A társadalmi vitára bocsátott Nemzeti Alaptanterv a köznevelés egységének megteremtése, az iskolák közötti átjárhatóság érdekében – az iskolák szakmai önállóságát szem előtt tartva – lefekteti az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai feladatainak elvi, tartalmi és szemléleti alapjait. A NAT meghatározza a közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő nevelés-oktatásának feladatait.

A felsőoktatás átalakításával egy fenntartható, a társadalmi, munkaerő-piaci igényeknek megfelelő minőségi felsőoktatási intézményrendszert és képzési struktúrát teremt meg a kormány. A kedvezményes, 2%-os kamatozású Diákhitel II. hitel révén mindenki számára elérhetővé válik a jövőben a felsőoktatásban való részvétel, így azok számára is, akik korábban saját forrás híján nem tudtak felsőfokú tanulmányokat folytatni.

- ***A kultúra támogatása, mint a középosztály felemelkedésének záloga***

A középosztály megerősítése egyszerre jelenti az anyagi biztonság megteremtését, valamint szellemi és kulturális igények magas szintű kiszolgálását, közös értékeink megőrzését, és hagyományaink ápolását. A Kormány számos intézkedést hozott és folyamatot indított el annak érdekében, hogy kulturális élet sokszínűsége és pezsgése hozzájárulhasson az anyagi és szellemi fejlődéshez, közös értékeink megőrzéséhez és újak teremtéséhez. Szöcs Géza, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium kultúráért felelős államtitkárának szavaival élve „az új művelődéspolitikai lényege a nemzeti kulturális örökség közbirtokba adása”.

Ezen lépések közé tartozik a Nemzeti Kulturális Alap újrászervezése, az új örökségvédelmi törvény megalkotása, vagy a folyamatban lévő hungarikum törvény kodifikációja. Folyamatos a magyar filmgyártás háttérének rendezése és a biztos, kiszámítható működés feltételeinek biztosítása.

Az Európai Unió Tanácsának soros magyar elnöksége során is kiemelt jelentőséget kapott a magyar kultúra, a kultúra sokszínűsége. Ezen túlmenően a kormány 2011-et Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója alkalmából Liszt Évnek nyilvánította és ehhez kapcsolódóan számos kulturális programot szervez

A Kormány célja, hogy a kultúra élő, a mindennapi élet szerves részét képezze, ezért Andrassy-negyed néven kulturális koncepció került kidolgozásra, amely – a Szépművészeti Múzeum közreműködésével – a Budai Vártól a belvároson át az Andrassy úton keresztül a Városligetig nyúló kulturális tengelyt mutat be. A program célja a nemzeti értéket megtestesítő közgyűjtemények átgondolt elhelyezése, korszerű, részben új múzeumi infrastruktúra létrehozása, továbbá a kultúra támogatása, a kulturális közfeladatok átgondolt, az országot és az embereket szolgáló ellátása.

Annak érdekében, hogy minden feltétel rendelkezésre álljon a kultúra számára, az Új Széchenyi Terv pályázatainak elnyerhető támogatással a könyvtárak, a múzeumok és a közművelődési intézmények szakemberei ismereteiket bővíthetik annak érdekében, hogy minél magasabb minőségű szolgáltatásokat tudjanak nyújtani. Ezen kívül számos más, infrastrukturális és hálózati fejlesztésekre forrás biztosító pályázat adja meg a lehetőséget többek között a megyei, városi, települési és iskolai könyvtárak számára az oktatási-képzési szerepük és a könyvtárak együttműködésének erősítésére. A Kormány az Új Széchenyi Tervet a kultúra szolgálatába (is) állítja.

- ***Szociálpolitikai lépések a középosztály megerősítése érdekében***

A szociális biztonság a nemzet számára erőforrás. Minden egyes megszülető gyermek befektetés, amely sokszorosan meg fog térülni az országnak, amikor képzett és egészséges felnőtté válik. A Kormány számos intézkedést tett a családok életminőségének javításáért. A családi adózás bevezetésével évi 155 milliárd forinttal több marad a családoknál. A nők részmunkaidős foglalkoztatottságát az állam adókedvezménnyel támogatja. A vissza nem térítendő - úgynevezett – „szocpol támogatás” 2012. január 1-én ismét bevezetésre került. A nők 40 év munkaviszony után lehetőséget kapnak, hogy nyugdíjba vonulhassanak, így a családi egységet újra biztosítani tudják, a gyermekeik segítségére tudnak lenni.

A gyēs jogosultsági időtartamának 3 évre történő visszaállításával, az örökbefogadói gyēs intézményének megteremtésével, a gyed havi összegének 109.200 forintra emelésével, továbbá a rászoruló gyermekek számára biztosított ingyenes vagy kedvezményes bölcsődei, óvodai, iskolai gyermekétkeztetéshez nyújtott összeg emelésével a Kormány a felnövä nemzedék biztonságát garantálja.

Az új Otthonteremtési Program főbb célkitüzése, hogy megállítsa a lakásépítések számának évek óta tartó csökkenését, élénkítse a lakáspiacot, növelje a lakáscélú beruházási kedvet. E program két alkotóeleme a szociálpolitikai kedvezmény és a kamattámogatási rendszer bevezetése.

A Kormány az anyagi biztonság erősítése céljából állami ármeghatározás bevezetését kezdeményezte. Az áremelési moratórium bevezetésével a gáz, távfűtés, villany, víz és csatornadíjak nem emelkedhetnek az inflációnál nagyobb mértékben.

- ***A devizahitelek megmentése – a középosztály egzisztenciális lecsúszásának megakadályozása***

Az egekbe szökő devizahitel árfolyamok a családok ezreinek egzisztenciáját, mindennapi megélhetését lehetetlenítette el. A Kormány megalakulás óta számos intézkedést hozott a bajba jutott állampolgárok megsegítésére: a kilakoltatási moratórium többszöri meghosszabbításával, kényszerértékesítési kvóták bevezetésével, az árfolyamgát bevezetésével, a végtörlesztés intézményének bevezetésével, és a legnehezebb helyzetbe került hiteladósokat segítő Nemzeti Eszközkezelő felállításával. A végtörlesztés lehetőségének sikerét mutatja, hogy a fix árfolyamon végtörlesztő családok száma megközelítette a 160 ezret.

- ***Intézkedések az egészségügy területén***

A Kormány minden erejével azon van, hogy javítsa az orvosok és egészségügyi dolgozók helyzetét, itthon tartsa a fiatal orvosokat és tisztességes megélhetést biztosítson a gyógyítók számára.

Jelenleg is folynak a tárgyalások a NEFMI, valamint az egészségügyi szakmai szervezetek, érdekképviseltek között az orvosi és szakdolgozói bérrendezés részleteiről.

2011 végén több tízezer, pótlékra jogosult egészségügyi dolgozó kapott pótlékalapja háromhavi összegének megfelelő egyszeri többletpénzt, a házi orvosok és házi gyermekorvosok pedig 3,5 milliárd forint plusz támogatásban részesültek.

További intézkedések az egészségügy területén:

- Vissza nem térítendő támogatások a fiatal házi orvosok pályakezdéséhez a Praxis-váltás programmal – a Kormány házi orvosi praxisvásárlásra és eszközfejlesztésre 300 millió forintot biztosít.
- A hiányszakmákban munkát vállalók a diplomás minimálbér 50 százalékának megfelelő állami támogatást kapnak.
- A szakorvos-jelöltek a képzés dologi költségeinek megtérítésére irányuló támogatást kapnak.
- Rezidens Támogatási Program indult (Markusovszky Lajos Ösztöndíj, Than Károly Ösztöndíj) – 100 ezer forint rezidensenként, havonta).

- ***A kkv-szektor támogatása a középosztály megerősítése érdekében***

A munkahelyteremtés motorjai a magyar kis- és középvállalkozások, erősítésük egyben a középosztály megerősítését szolgálja. A kormány érdekükben egyszerűsítette a közbeszerzési eljárásokat, és intézkedett az uniós pénzek kifizetésének felgyorsítása érdekében. A számok magukért beszélnek. A korábbi 19% helyett 10%-ra csökkent a hazai vállalkozások társasági adója. Az 500 millió forintos adóalapig érvényes adócsökkentés közel 262 ezer magyar vállalkozás terheit mérsékli, összesen 150 forint milliárd értékben.

Tíz kis- és középvállalkozásokra vonatkozó kisadót szünt meg, ezzel mintegy 10 Mrd Ft azonnali teherrel szabadultak meg a vállalkozások. 33-ra csökkent a beruházási engedélyek száma a korábbi 51-ről. A vállalkozások adminisztrációs terheinek enyhítésére 105 Mrd Ft-os bürokráciacsökkentést hajtott végre a Kormány még 2011-ben, 2014-ig pedig összesen 500 Mrd Ft-ot. Az állami támogatású Széchenyi Kártya Hitel Program hitelekkel a mikro-, kis- és középvállalkozások juthatnak kedvezményes forgóeszközhitelhez.

A magyar vállalkozások előbbre jutását segíti az Új Széchenyi Terv, mely hazánk fejlesztéséhez nyújt stratégiát, és biztosít anyagi forrásokat. A Kormány 2012-ben az Új Széchenyi Terv keretében közel 1400 milliárd forintot tesz hozzáférhetővé Magyarország megújítása, a gazdaság fejlesztése és a társadalom megerősítése érdekében.

- ***Élhető, versenyképes vidék, stabil vidéki középosztály megteremtése***

A magyar vidék felemelkedése, a vidéki élet vonzerejének visszaszerzése csak a helyi közösségekre támaszkodva valósulhat meg. Az a cél, hogy a magyar vidék hosszú távon versenyképes legyen, biztos megélhetést nyújtson a magyar gazdák számára. Ezt segíti elő a Darányi Ignác Terv, a vidéki minőségi élet megteremtésének terve. A Vidékfejlesztési Minisztérium a Tervben olyan jogszabályi környezetet és támogatási rendszert alakít ki, amely a legjobb feltételeket biztosítja a gazdálkodáshoz.

Mindezek mellett, korábbi kormányzati intézkedések is eredményesen segítették a vidéki középosztály megerősödését:

- A családi gazdaságok adó- és illetékmentes öröklésének lehetővé tétele.
- Közbeszerzési törvény módosítása: a kistermelők korlátozások nélkül szállíthatják terményeiket a helyi közétkeztetéssel foglalkozó intézményeknek.
- Egyszerűsített foglalkozásról szóló törvény módosítása: szélesebb körben alkalmazhatóvá vált a mezőgazdasági idénymunka.
- A gazdák földvásárlásának és helyben maradásának támogatása: a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet első lépésben 33 ezer hektár állami tulajdonú termőföld haszonbérletét hirdette meg. A pályázatás fő célja a kis és közepes családi vállalkozások, valamint az állattartó gazdálkodások megerősítése. Ezzel azt a célt valósítja meg a Kormány, hogy az szerezhessen földet Magyarországon, aki valóban művelni akarja. A sikeres haszonbérleti pályázattal lehetővé válik a vidéki demográfiai válság enyhítése és az előregedő gazdatársadalom utánpótlásának biztosítása.

- ***Közfoglalkoztatás és az alulról nyitott középosztály***

A közfoglalkoztatás célja az, hogy a leszakadó rétegeket felzárkóztassa. A társadalom legalsóbb rétegei tartósan munkanélküliek, egyetlen megélhetési forrásuk a segély volt.

A közfoglalkoztatás keretein belül, a Start-munka program segítségével, a kormány ezeket az embereket vissza szándékozik vezetni a munka világába. Cél, hogy ezek a polgárok a jövőben segély helyett munkából éljenek meg és önállóan tartsák el családjukat. A közfoglalkoztatás nem cél, hanem eszköz, arra nézve, hogy későbbiekben ezek a munkavállalók könnyebben tudjanak elhelyezkedni a magánszektor világában, megnyitva ezzel is a felzárkózás lehetőségét a magyar középosztályhoz.